

REZUMATE

MENIURI CULINARE ȘI TEATRALE

Manifestul „De ce artă ieftină?” al companiei Bread & Puppet Theater

The Bread & Puppet Theater este un teatru de păpuși radical din punct de vedere politic, înființat la începutul anilor '60 de Peter Schumann, sculptor, dansator și brutar emigrat din Germania, și de soția sa Elka. Teatrul a jucat un rol activ în timpul războiului din Vietnam, în cadrul protestelor împotriva războiului, în principal în New York. Mulți oameni își amintesc cum Bread & Puppet figura ca un element central al spectacolului politic al vremii, deoarece marionetele sale enorme (adesea de 3-5 metri) erau un element constant al multor demonstrații.

În 1974, Bread & Puppet s-a mutat la o fermă din Glover, în statul Vermont. Ferma găzduiește o vacă, mai mulți porci, găini și păpușari, precum și spații de spectacol în interior și în aer liber, o tipografie, un magazin și un muzeu care prezintă istoria de peste patru decenii a companiei.

The Bread & Puppet Theater funcționează în conformitate cu ceea ce ei numesc manifestul „Why Cheap Art” („De ce artă ieftină?”). După principiile lor arta ar trebui să fie accesibilă publicului: spectacolele sunt gratuite sau finanțate din donații, iar operele de artă legate de ele costă „foarte puțini bani”.

Kinga Kovács: „...Sunt mii de momente”. Un interviu cu Júlia Laczó

Júlia Laczó are două profesii aparent foarte diferite. Pe lângă cariera de actor, începând din 2013, ea lucrează și ca bucătar. Actrița putea fi văzută gătind adesea în spectacole și evenimente conexe. În acest interviu, Kinga Kovács încearcă să afle cum se pot combina aceste două profesii, cât de permeabile sunt granițele dintre ele și ce experiențe pot fi transferate dintr-un domeniu în celălalt.

Kriszta Kedves: „Limbajul meu performativ implică expunerea sufletului meu”. Un interviu cu Noémi Szántusz (Noya)

Acest interviu o prezintă pe Noémi Noya Szántusz, performer și actor, în dialog cu Kriszta Kedves. Discuția se axează în primul rând pe spectacolul ei intitulat *A Nagy Kacsashow (Marele show de rățoi)*, dar putem afla din acest interviu, de asemenea, multe despre parcursul academic al artistei, despre spectacolele sale actuale și planurile de viitor.

Zsolt Csepei: CCTV

Și eu sunt aici, în colț, și sunt cel mai înțelept dintre toți. Observ discret agitația, îmi imaginez zgomotul, citesc pe buze. Iar ei? Unul se îmbracă elegant, altul lejer, unul poartă ochelari, altul o coafură în stil Franz Liszt. Să vedem, cine apare singur, cine cu partenerul, cine e nervos, cine mai relaxat, cine e însetat, cine așteaptă înfometat mâncarea, cine a venit „doar pentru o clipă”, cine nici nu pleacă, cine e treaz până dimineața, cine e cine în bufetele teatrelor transilvănene?

Bufetul nostru este...

Meniul bufetelor teatrelor maghiare din România

Permiteți-ne să vă prezentăm bufetele noastre de teatru. Am făcut un sondaj în rândul companiilor de teatru maghiare din România, punând câteva întrebări despre oferta lor gastronomică. Oare cu ce își pot potoli setea sau pofta de mâncare angajații și spectatorii de teatru pe lângă hrana intelectuală oferită de spectacole.

Barbara Kirshenblatt-Gimblett: Înțelesul alimentelor în spectacol. Masa și scena (Traducerea: Kinga Kovács)

Cum ar arăta istoria teatrului dacă ar fi scrisă invers, pornind de la banchetele futuriste, cinele organizate de Dali și arta performativă? Istoriile canonice ale teatrului iau ca punct de plecare ceea ce contează ca teatru în perioada modernă, și anume, teatrul ca formă de artă autonomă, căutându-și apoi „originile” în forme de artă fuzionate. Piese de teatru ocupă un loc central în interpretarea noțiunii de teatru ca artă independentă, și arhitectura teatrului (literalmente, un loc de văzut) funcționează ca indiciu al maturizării acestei forme. Istoriile canonice ale teatrului sunt scrise cu scopul de a înțelege cum a luat naștere teatrul modern. Bineînțeles, se caută corolare în trecut. Astfel, de exemplu „Istoria teatrului” scrisă de Oscar G. Brockett este o istorie a dramei și a montării acesteia. În această viziune banchetele de curte, turnirurile, intrările regale și spectacolele de stradă nu sunt genuri de spectacol în sine, ci ocazii pentru reprezentarea unor piese și scenete. Aceste istorii nu se ocupă de fuziune, ci de semănțele a ceea ce avea să devină o formă de artă independentă numită teatru în sens modern.

Noémi Csaholcz: Sirop

Textul intitulat „Sirop” este o scenă amuzantă, bazată pe o situație reală, în care membrii unei familii secuiești discută despre ce fel de sirop îi place fiecăruia dintre ei. Scena a fost creată ca un exercițiu de dramaturgie la un curs de masterat al Universității de Arte din Târgu Mureș.

CRITICĂ DE TEATRU

Orsolya Marton: Acasă în teatru

(A XIV-a ediție a Festivalului de teatru contemporan „dráMA” din Odorheiu Secuiesc)

În acest reportaj despre cea de-a XIV-a ediție a festivalului „dráMA”, Orsolya Marton reflectează asupra misiunii evenimentului, care își propune să atragă atenția publicului asupra textelor dramatice contemporane, adesea umbrite în repertoriul teatrelor de reprezentările clasice. Motto-ul acestui an, „Acasă... ești?!”, rezumă tema comună a spectacolelor participante: nevoia de apartenență și de comunitate. Timp de șase zile, festivalierii au avut ocazia să vadă 13 spectacole de teatru în trei spații de joc, pe scena mare, în studio și în pub, urmate în acest an de discuții profesionale.

Kincső Szakács: Un festival de teatru pentru adolescenți? Sigur!

(A VIII-a ediție a Festivalului de Teatru pentru Copii și Tineret „Lurkó”)

Festivalul de Teatru pentru Copii și Tineret „Lurkó” a fost organizat din nou anul trecut, după o pauză de câțiva ani. Prima parte a celei de-a VIII-a ediții a Festivalului „Lurkó”, organizată în septembrie în acest an, s-a adresat adolescenților. Reportajul semnat de Kincső Szakács analizează producțiile văzute, grupându-le în trei categorii inegale și subiective: spectacolele de clasă, spectacolele educative și un stand-up muzical autobiografic intitulat „1v1”.

Zsuzsanna István: Titlul este strigătul răsunător al copiilor care a deschis festivalul de teatru de păpuși Fux Fest

(A VI-a ediție a Festivalului Teatrelor de Păpuși Profesioniste Maghiare din Transilvania, Fux Fest din Oradea)

Din doi în doi ani, Compania Lilliput a Teatrului Szigligeti din Oradea organizează a șasea oară festivalul teatrelor de păpuși Fux Fest, o întâlnire a trupelor profesioniste maghiare din Transilvania. Festivalul, care a avut loc între 7 și 13 octombrie 2023, a avut în program o serie variată de spectacole reprezentând tehnici și teme diverse. Zsuzsanna István le clasifică și le interpretează în funcție de patru criterii: muzicalitatea, punerea în scenă a unor povești vechi și noi, atractivitatea pentru adolescenți și interactivitatea.

Leonidasz Purosz: Sofia Mix cu ceva în plus

(Festivalul Internațional de Teatru „Alter-Ego”, Sofia)

Festivalul de teatru „Alter-Ego” din Sofia, cu o istorie de cincisprezece ani, primește în primul rând producții non-verbale sau în limba engleză din întreaga lume. Leonidasz Purosz a petrecut două luni în Bulgaria în calitate de voluntar pentru organizator, Alma Alter Theatre Workshop, și, pe lângă îndatoririle sale organizatorice, a scris recenzii pentru toate cele zece spectacole participante la festival.

Katalin Gyürky: Noi aparținem împreună... sau nu

(A XIV-a ediție a Colocviului Teatrelor Minorităților Naționale la Miercurea Ciuc)

Teatrul Figura Studio din Gheorgheni a organizat, în perioada 18–31 octombrie 2023, cea de-a XIV-a ediție a Colocviului Teatrelor Minorităților Naționale. Katalin Gyürky a participat la etapa organizată la Miercurea Ciuc, unul dintre orașele găzduitoare ale festivalului, și relatează despre patru spectacole care reprezintă la prima vedere stiluri și genuri foarte diferite, dar care se dovedesc a fi legate între ele în multe privințe.

Tünde Kocsis: Dreptul de a fi

(„Dincolo de ora de aur” – o coproducție a centrului de creație și experiment Reactor și a trupei Waiting Room Project din Cluj)

Dincolo de ora de aur, o nouă piesă din seria de producții teatrale transilvănene care explorează relațiile româno-maghiare din perioada de după schimbarea regimului, nu este nici primul, nici ultimul proiect teatral care analizează problema identității naționale maghiare și românești. Tünde Kocsis consideră că tema este oportună, deoarece nu prea există adult în lumea noastră, indiferent de naționalitate, care să nu fi experimentat temerile asociate cu apartenența la o minoritate.

DRAMĂ

Gabriel Sandu: Uitasem (Traducerea: Tímea-Vanda Nagyosy)

Piesa „Uitasem” este o ficționalizare a unui caz real, inspirată de povestea unui copil din orașul Galați, izolat de mama sa într-un garaj și crescut să creadă că este reîncarnarea lui Iisus Hristos. O poveste despre memorie, despre afecțiune, despre lucruri pe care credeam că le-am uitat, dar care ne urmăresc mereu. O poveste de maturizare, care pornește de la Galați, ajunge la Berlin și face o ultimă oprire la București. O poveste despre nevoia noastră de a fi importanți, despre micul mesianism cotidian, despre ceea ce rămâne după prima iubire, despre puterea proiecțiilor celorlalți asupra vieții noastre.